

DANES-PICTA.COM

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

07646

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ
ZAKŁAD DZIAŁAŃ DESANTOWYCH

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich
Rok akademicki 1984/85

Mjr dr Zbigniew BIEŻUŃSKI

UŻYCIE I DZIAŁANIE MARYNARKI WOJENNEJ PRL W OBRONIE WYBRZEŻA MORSKIEGO

Konspekt wykładu

50325

07646

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ
ZAKŁAD DZIAŁAŃ DESANTOWYCH

[Redacted]
[Redacted]

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich
Rok akademicki 1984/85

Mjr dr Zbigniew BIEŻUŃSKI

UŻYCIE I DZIAŁANIE MARYNARKI WOJENNEJ PRL W OBRONIE WYBRZEŻA MORSKIEGO

Konspekt wykładu

[Redacted] 50325

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH   -   KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ
ZAKŁAD DZIAŁAŃ DESANTOWYCH

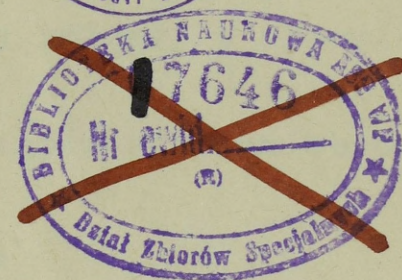
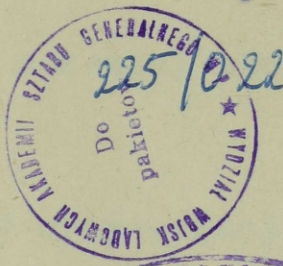
PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 86 ust. 2
(Dz. U. RP Nr 11 poz. 95)
.....
podpis

ZATWIERDZAM
SZEFA

KATEDRY SZTUKI OPERACYJNEJ

płk prof.dr Kazimierz NOŻKO

Prot. 706/97.07.07 *JKM*

mjr dypl. Zbigniew BIEŻUŃSKI

UŻYCIE I DZIAŁANIE MARYNARKI WOJENNEJ PRL W OBRONIE
WYBRZEŻA MORSKIEGO

/Konspekt wykładu/

Temat: UŻYCIĘ I DZIAŁANIE MARYNARKI WOJENNEJ W OBRONIE WYBRZEŻA
MORSKIEGO

Cel: Zapoznać oficerów III Kursu WWL, WWLot. oraz podyplomowych z użyciem i działaniem MW w obronie wybrzeża morskiego.

Metoda: Wykład.

Miejsce: Sala wykładowa.

Czas: 1 godz.

Zagadnienia:

1. Warunki determinujące potrzebę prowadzenia przez marynarkę wojenną morskiej obrony wybrzeża.

2. Rola i podstawowe zadania MW PRL w morskiej obronie wybrzeża.

2.1. Rola MW w obronie wybrzeża.

2.2. Zadania i system obrony strefy operacyjnej MW PRL.
- rola i zadania morskiej służby bojowej w okresie pokoju.

2.3. Właściwości zasadniczych elementów systemu obrony strefy operacyjnej MW :

- obrona przeciwlotnicza /OPL/;
- obrona przed okrętami podwodnymi /OPOP/;
- obrona przeciwkątowa /OPKT/;
- obrona przeciwminowa /OPM/;
- obrona przeciwdywersyjna /OPDyw./;
- obrona przeciwdesantowa /OPDes/.

3. Zakończenie.

Literatura i schematy :

- Sztuka operacyjna marynarki wojennej - podręcznik ,nr bibl PF 6782
- Podstawowe zasady sztuki operacyjnej ,MW-podr.nr bibl.018075
- Biuletyn Informacyjny nr 3 /138/ z 1981r. nr bibl.020756
- Planowane w latach 1981-85 zmiany organizacyjno-taktyczne w MW PRL oraz ich wpływ na skuteczność wsparcia w zasadach obrony wybrzeża i portów morskich.
- Zmiany w zasadach obrony wybrzeża i portów morskich MW PRL w drugiej połowie lat osiemdziesiątych .
- Schemat -Użycie sił morskich w obronie wybrzeża 05818,
05020

1. WARUNKI DETERMINUJĄCE POTRZEBĘ PROWADZENIA PRZEZ MARYNAR- KĘ WOJENNĄ MORSKIEJ OBRONY WYBRZEŻA

Obrona wybrzeża morskiego stanowi jeden ze specyficznych elementów obrony terytorium kraju. Wynika ona z charakteru zagrożenia granicy morskiej i warunków wojskowo-geograficznych Morza Bałtyckiego.

Kierunek morski jest najbardziej dogodnym do działań od strony morza dla potencjalnego nieprzyjaciela i wykonywania zmasowanych uderzeń z powietrza ^{i morza} bezpośrednio na terytorium Polski. Niewielka głębokość ciągłego pola radiolokacyjnego w kierunku morza ogranicza czas potrzebny na uruchomienie środków obrony. Nieznaczna przestrzeń morska oddzielająca nasze wybrzeże od terytorium potencjalnego nieprzyjaciela pozwala w określonej sytuacji na wprowadzenie do działań odpowiednich sił morskich mogących wykonywać uderzenia raketowe na najbardziej newralgiczne rejony obrony i obiekty naszego wybrzeża. Kierunek ten może być również wykorzystany do skrytego przerzucenia na wybrzeże grup dywersyjno-rozpoznawczych, zaś w sprzyjających dla nieprzyjaciela sytuacji również desantów morskich i powietrznych.

Najbardziej niebezpiecznym, ze względu na siłę uderzenia i szybkiego wtargnięcia w obszar wybrzeża i częstotliwość oddziaływania sił nieprzyjaciela jest zagrożenie ^{morski} z powietrza. Zagrożenie to wzrasta niewspółmiernie w warunkach stosowania broni jądrowej.

Obiektami uderzenia ^{w naszych warunkach} mogą być: system OPK, ^{na wybrzeżu} porty i bazy morskie, ośrodki administracyjno-gospodarcze, obiekty i węzły komunikacyjne, wojska ^{na lądzie} w rejonach alarmowych, mobilizacji, ześrodkowania i na drogach przemarszu, siły i środki obrony wybrzeża oraz okręty i statki na morzu. *Należy podkreślić, że*

→ Warunki wojskowo-geograficzne Morza Bałtyckiego umożliwiają potencjalnemu nieprzyjacielowi wykonanie pierwszych uderzeń raketowych i lotniczych z zaskoczenia, po 50-60 minutach, a w sposób zmasowany po 6-12 godzinach od wydania rozkazu.

Kolejnym pod względem ważności jest zagrożenie ze strony sił okrętowych. Wynika to z małych odległości baz morskich nieprzyjaciela od naszego wybrzeża, prędkości i możliwości bojowych współczesnych okrętów nawodnych oraz możliwości skrytego podejścia okrętów podwodnych do strefy naszych wód przybrzeżnych. *(skrytych)*

Do wykonania zadań na głównym kierunku w południowej części Morza Bałtyckiego i w ~~większych~~ cieśninach bałtyckich Połączone Siły Morskie CB i BZ mogą wydzielić cztery zespoły operacyjne o ogólnej liczbie ok. 150⁻²⁰⁰ okrętów oraz do 120⁻¹³² samolotów i śmigłowców lotnictwa morskiego. Ze składu lotnictwa nieprzyjaciel może sformować do 12⁻¹³ grup uderzeniowych /po 4-12 samolotów/. Np. w ćwiczeniu "BALITIC OPERATION" i "BOTANY BAY" przeciwko obiektom położonym w strefie operacyjnej MW PRL działało około 50 samolotów LMB. Z tej liczby około 35 samolotów dysponowało uzbrojeniem raketowym, ogólnej liczbie około 70 kierowanych pocisków raketowych /KPR/, pozostałe natomiast dysponowało uzbrojeniem bombowym. Działanie lotnictwa morskiego i taktycznego ponadto mogły wspierać samoloty pokładowe z amerykańskiego LoZU rozwiniętego na Morzu Północnym i Norweskim w składzie około 2-3 LoGW.

Zgodnie z przyjętymi w NATO normami, podczas wykonywania przez LoGW zadania wsparcia ogniowego wojsk lądowych tylko 10% limitu s/l wykorzystuje ona przeciwko celom morskim, pozostałe 90% natomiast przeciwko obiektom lądowym.

W wojnie konwencjonalnej samoloty LoGW są w stanie w czasie trzech dób razić 23, a w jądrowej 62 obiekty lądowe. Dużą siłą ogniową dysponuje zgrupowanie kutrów raketowych PSM CB i BZ. Z ogólnej liczby ¹⁰50 KTR potencjalny npel może sformować do ośmiu¹⁰ OGW w składzie 4-6 KTR każda, dysponujących 160 KPR /w tym 40t. "HARPOON" i 120t. "EXOCET"/.

Z analizy ćwiczeń NATO wynika, że przeciwko obiektom położonym w strefie operacyjnej MW PRL mogą być użyte trzy OGW. Ogólna salwa raketowa tych grup wyniesie od 48 do 72 KPR. W szczególnych sytuacjach KTR mogą być użyte na obiekty brzegowe-kontrastowe pod względem radiolokacyjnym i cieplnym.

Znaczną siłą uderzeniową PSM CB i BZ przedstawiają torpedowe okręty podwodne, zwłaszcza zachodnoniemieckie /t. "206"/. Są one zdolne do 30 dni prowadzić działania w sposób skryty na całym akwenie Morza Bałtyckiego. Z ogólnej liczby 40 okrętów podwodnych do działań na M. Bałtyckim nieprzyjaciel może wydzielić około 16-18 okrętów dysponujących 128-144 torpedami naprowadzanymi przewodowo i 384-492 minami. Ocenia się, że przeciwko obiektom położonym w strefie operacyjnej MW PRL nieprzyjaciel może użyć 4-6 okrętów podwodnych /32-48, 96-144 minami/.

Oprócz realizacji zadań ogniowych i minowych są one w stanie prowadzić rozpoznanie wybrzeża i portów morskich, a także wysadzać grupy dywersyjno-rozpoznawcze. Należy przewidywać, że w drugiej połowie lat 80-tych RFN wyposaży ok. 10 swoich okrętów podwodnych w KPR t. "HARPOON" lub "TOMAHAVK" /po 8 rakiet w miejsce torped. wystrzeliwanych spod wody/. Wówczas wzrośnie zagrożenie nie tylko do obiektów wodnych ale i również do obiektów brzegowych. Wyposażenie tych KPR w głowice jądrowe może nadać zagrożeniu, ze strony okrętów podwodnych rozmiary operacyjne.

Istotnym elementem zagrożenia na wodach przybrzeżnych PRL szczególnie na trasach komunikacji morskiej będą miny morskie. Do stawiania aktywnych zagród minowych nieprzyjaciel może użyć okręty podwodne, kutry torpedowe oraz samoloty t. B-52 /po 48 min. każdy/, t. "ATLANTYC" /po 10 min każdy/. Z analizy ćwiczeń PSM CBiBZ wynika, że jeszcze przed rozpoznaniem działań bojowych nieprzyjaciel może postawić w strefie operacyjnej MW PRL do 450 min różnych typów.

Dużym zagrożeniem dla wybrzeża PRL mogą być desanty morskie nieprzyjaciela. Do tego zadania przygotowywane są obecnie brytyjska BPM i siły piechoty morskiej Holandii /ćwiczenie "HOLY FARNE-79"/. Do działań desantowych mogą być także użyte inne oddziały lub związki taktyczne np. z amerykańskiej 2 DPM /ćwiczenie "BOLT GWARD-78"/. Z tych względów, że na ZTDW dyslokuje około 200 okrętów i kutrów desantowych. Nasz potencjalny nieprzyjaciel jest w stanie przewieźć w jednym rejsie siły jednej dywizji. Ponadto do dyspozycji PSM CBiBZ może być oddanych do 250 promów różnego typu, które jednorazowo są w stanie przewieźć ok. 60 tys. żołnierzy lub ponad 10 tys. pojazdów.

Zgodnie z poglądami dowództwa NATO na ZTDW może lądować desant taktyczny w sile do wzmocnionej BPM nie wcześniej niż w 5-7 dniu wojny. Natomiast desant taktyczno-operacyjny w sile wzmocnionej dywizji może lądować po 30 dniach wojny a desant operacyjny może mieć miejsce po 6-ciu miesiącach trwania wojny przy wykorzystaniu sił ~~operacyjnych~~ ^{interwencyjnych} USA. W tym, warunkiem koniecznym dla lądowania desantów morskich jest bezwzględne panowanie na morzu i w powietrzu. W przededniu i w początkowej fazie wojny należy liczyć się z dużym prawdopodobieństwem lądowania desantów dywersyjno-rozpoznawczych /w sile do bpm/ oraz wysadzeniem na brzeg grup dywersyjno-rozpoznawczych w składzie od kilku do kilkunastu dywersantów.

Z 90-110 GDR jakie prawdopodobnie mogą być użyte na terytorium PRL, w obszarze wybrzeża może działać 20-25 grup, których większość będzie ~~przemieszczona~~ ^{przeznaczona} z kierunku morskiego.

Rozwinięcie sił okrętowych PSMCB i BZ z południowej części Morza Bałtyckiego może być wykonana w czasie 6-30 godz. a okrętów podwodnych we wschodniej części Bałtyku 48 godz. Część okrętów podwodnych do rejonu działań bojowych może być rozwinięta już zawczasu i wykonywać w tych rejonach zadania bojowe jeszcze przed rozpoczęciem działań wojennych /stawianie min, rozpoznanie, wysadzanie GDR/.

Z dokonanej analizy obecnego i perspektywicznego stanu sił morskich potencjalnego nieprzyjaciela i charakteru ich przygotowania należy wnioskować, że zagrożenie z ich strony wojsk lądowych na nadmorskim kierunku w strefie wybrzeża PRL będzie obejmowało całe wybrzeże.

Zagrożenie to może mieć charakter bezpośredni i pośredni. Do bezpośredniego można zaliczyć oddziaływanie ogniowe na obiekty ugrupowania operacyjnego wojsk lądowych, porty, składy, magazyny amunicji itp. izolacja od strony morza okrążonego i przypartego do brzegu zgrupowania wojsk lądowych, wysadzanie desantów morskich i powietrznych GDR itp. Zagrożenie pośrednie mogą stanowić: zwalczanie przewozów operacyjnych i zaopatrzeniowych, zwalczanie sił morskich obrony wybrzeża, minowanie przybrzeżnych morskich szlaków komunikacyjnych, prowadzenie rozpoznania okrętowego i lotniczego.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, rola obrony wybrzeża i portów morskich w ramach operacji wojsk lądowych jest duża. Wynika ona zarówno z konieczności odparcia ewentualnego napadu nieprzyjaciela od strony morza jak również z potrzeby zapewnienia swobody działania wojskom lądowym na nadmorskim kierunku operacyjnym oraz siłom marynarki wojennej własnym i sojuszniczym.

2. ROLA I PODSTAWOWE ZADANIA MW PRL W MORSKIEJ OBRONIE WYBRZEŻA

2.1. Rola MW w obronie wybrzeża.

Ogólne zadania MW PRL, w tym i zadania w zakresie obrony naszego państwa oraz jej miejsca i roli w systemie flot sojusznicznych zachodniego TDW. Z kolei miejsce i rola MW PRL w tym systemie są relaktywnymi możliwościami bojowymi jej sił w walce zbrojnej.

Według poglądów kierowniczej kadry ZSZ UW obrona wybrzeża i portów morskich od strony morza stanowi istotny element operacji wojsk lądowych na kierunku nadmorskim. Charakter oraz skuteczność obrony wybrzeża zależy w dużym stopniu od wywalczonego panowania na morzu i w powietrzu. Analiza obecnego i perspektywicznego stanu ilościowego i jakościowego sił MW PRL oraz wieloletnich wspólnych ćwiczeń flot sojusznicznych /"FALA-77", "BAŁTYK-78"/ wskazuje, że zadania operacyjne w zakresie morskiej obrony wybrzeża a zwłaszcza w operacji przeciwdesantowej, będzie realizować MW z zasady wspólnie z flotami sojuszniczymi w ramach ZFB. Natomiast zadanie taktyczne lub taktyczno-operacyjne głównie we własnej strefie operacyjnej może realizować samodzielnie w ścisłym współdziałaniu z wojskami OPK i OTK oraz ze ZT wojsk lądowych.

2.2. Zadania i system obrony strefy operacyjnej MW PRL.

Wychodząc z analizy charakteru zagrożenia oraz możliwości sił MW PRL należy stwierdzić, że do typowych zadań MW PRL w obronie wybrzeża realizowanych na rzecz operacji wojsk lądowych w systemie własnej strefy operacyjnej można zaliczyć:

- rozpoznanie operacyjne i taktyczne procesu przygotowania i prowadzenia przez nieprzyjaciela morskich działań desantowych działań dywersyjno-rozpoznawczych oraz użycia sił morskich przeciw obiektom i wojskom lądowym;
- udział w OPL wybrzeża i portów morskich ;
- obronę przybrzeżnej komunikacji morskiej na rzecz wojsk lądowych;
- zwalczanie okrętowych grup uderzeniowych nieprzyjaciela szczególnie okrętów podwodnych /przeciwkutową, przeciwrakietową przeciwminową i przeciwdywersyjną/;

- Stawianie obronnych zagród minowych;
- zapewnienie bezpieczeństwa postoju okrętów i transportowców zgodnie z wymogami przed bronią masowego rażenia oraz likwidacja skutków tej broni.

Wyżej wymienione przeze mnie zadania wykonują w zasadzie FOW. Flotylli wyznacza się określony odcinek inaczej mówiąc rejon morski na którego obszarze rozmieszczone są zasadnicze i manewrowe punkty bazowania sił marynarki wojennej, miejsca rozśrodkowanej dyslokacji, stocznie, zakłady remontowe, warsztaty, składnice sprzętu i uzbrojenia oraz inne wyposażenie.

Odpowiednio do tych zadań system obrony strefy operacyjnej marynarki wojennej obejmuje następujące zasadnicze elementy:

- obronę przeciwlotniczą /OPL/;
- obronę przed okrętami podwodnymi /OPOP/;
- obronę przeciwkutrową /OPKT/;
- obronę przeciwminową /OPM/;
- obronę przeciwdywersyjną /OPDyw/;
- obronę przed bronią masowego rażenia /OPBMAR/.

Rola i zadania morskiej służby bojowej w okresie pokoju.

Warunkiem skutecznego wykonania zadań wszystkich rodzajów obrony w ramach strefy operacyjnej MW jest właściwie zorganizowane rozpoznanie, obserwacja i powiadomienie. Na najbardziej prawdopodobnych kierunkach działania nieprzyjaciela wystawia się dozory, których zadaniem jest wykluczenie zasięgu obserwacji brzegowych urządzeń technicznych. Służba dozorowa polega na stałym utrzymaniu na morzu lub w powietrzu okrętów i samolotów prowadzących ciągłą obserwację w celu udaremnienia lub niezauważonego przeniknięcia okrętów nawodnych, podwodnych i samolotów nieprzyjaciela do kontrolowanych przez marynarkę wojenną rejonów.

W zależności od przeznaczenia dozory dzielą się na dozory przed okrętami podwodnymi, obserwacji powietrznej i nawodnej ~~przód~~ oraz w zależności od położenia w stosunku do ochranianego obiektu - na dalekie i bliskie.

Zadaniem dalekiego dozoru jest wykrycie morskich, i powietrznych sił nieprzyjaciela oraz wczesne zameldowanie o ich wykryciu, natomiast bliskiego dozoru nie tylko obserwacja lecz również udaremnienie okrętów podwodnych i lotnictwa, okrętów nawodnych nieprzyjaciela na okręty w punktach bazowania i na **redzie**.

Służba dozorowa jest pełniona w okresie pokoju i stanowi element służby bojowej. Służba bojowa obejmuje całokształt przedsięwzięć i działań prowadzonych przez marynarkę w okresie pokoju na morzu według jednolitego planu w celu stworzenia dogodnych warunków do wykonywania zadań z chwilą rozpoczęcia wojny.

Na morzu Bałtyckim, istota służby bojowej sprowadza się do nadzorowania przejść przez cieśniny, aby potencjalny nieprzyjaciel nie mógł przeniknąć przez nie niezauważony. Jest bardzo ważnym elementem obrony strefy operacyjnej ponieważ efektywność obrony strefy operacyjnej zależy w dużej mierze od wzajemnego powiązania poszczególnych elementów realizowanych samodzielnie lub przez floty sojusznicze we współdziałaniu z innymi rodzajami wojsk.

Wspomniane zadania obrony strefy operacyjnej MW PRL wykonują FOW w których skład może wchodzić:

- BOD:

- dywizjon kutrów desantowych;
- dwa dywizjony okrętów desantowych;
- dywizjon saperów,
- dywizjon trałowców bazowych;
- dywizjon kutrów trałowych;
- dywizjon pomocniczych jednostek pływających;
- dywizjon obrony przeciwlotniczej;
- kompania chemiczna.

Każdej z nich wyznacza się strefę odpowiedzialności. Zasadnicza rola flotylli w obronie wybrzeża sprowadza się do organizacji i realizacji wszystkich rodzajów obrony w wyznaczonej strefie odpowiedzialności. Flotylle organizują i realizują również zabezpieczenie materiałowo-techniczne, ~~medyczne~~, chemiczne, nawigacyjno-hydrologiczne, inżynierskie i inne.

Podstawą do organizacji obrony strefy operacyjnej MW jest opracowany przez sztab flotylli obrony wybrzeża i zatwierdzony przez dowódcę MW ~~plan~~ plan obrony strefy odpowiedzialności FOW.

Skuteczna obrona strefy operacyjnej MW powinna zapewnić sprzyjające warunki do bazowania i pływania okrętów, wyprowadzenie ich spod uderzeń, przegrupowania, sprawnego odtwarzania gotowości bojowej sił, a także do realizacji z wojskami lądowymi szeroko rozumianej ^{brzowej} obrony wybrzeża.

Obrona strefy operacyjnej jest zadaniem bardzo złożonym i wymagającym współdziałania sił MW PRL z siłami Floty Bałtyckiej ZSRR i LMW NRD, a także wojskami OPK, Pomorskiego Okręgu Wojskowego i Wojskami Ochrony Pogranicza. Stanowi ona jedno z ważniejszych ogniw obrony wybrzeża PRL.

2.3. Właściwości ~~zawodowych~~^{zasadniczych} elementów systemu obrony strefy operacyjnej MW.

W dalszej części wykładu postaram się krótko scharakteryzować zasadnicze elementy systemu obrony strefy operacyjnej marynarki wojennej.

Obronę przeciwlotniczą sił i obiektów marynarki realizują brzegowe jednostki obrony przeciwlotniczej, środki obrony przeciwlotniczej okrętów we współdziałaniu z nadmorskimi środkami ZT i oddziałów OPL kraju. MW skupia w obronie przeciwlotniczej zasadniczy wysiłek na bezpośredniej osłonie okrętów i jednostek brzegowych przed uderzeniami z powietrza uzupełniając w tym względzie działalność wojsk OPK. Środki przeciwlotnicze MW włącza się w system ognia wojsk OPK. Organizuje się współdziałanie okrętowej i nadbrzeżnej artylerii przeciwlotniczej z lotnictwem myśliwskim OPK.

Wspólny wysiłek sił i środków obrony przeciwlotniczej ma na celu zabezpieczenie okrętów i innych jednostek pływających oraz obiektów FOW przed uderzeniami z powietrza, niedopuszczenie do wysadzenia desantów powietrznych, stawiania min i prowadzenia rozpoznania przez lotnictwo nieprzyjaciela.

Następnym elementem jest realizowana obrona przed okrętami podwodnymi, które ma na celu nie dopuszczenie do rozwinięcia nieprzyjacielskich okrętów podwodnych w strefie operacyjnej MW. ^{Obrona} Również powinna uniemożliwić im minowanie torów wodnych oraz miejsc rozśrodkowania okrętów i transportowców; zapobiec niszczeniu okrętów i statków rakietami i torpedami oraz wysadzenia grup dywersyjno-rozpoznawczych. W skład sił i środków OPOP nieprzyjaciela wchodzi specjalne do tego celu przeznaczone okręty i śmigłowce oraz stacjonarne i manewrowe techniczne środki wykrywania. Podstawę systemu obserwacji i wykrywania okrętów podwodnych są stacjonarne środki radiotechniczne i hydroakustyczne. Manewrowe siły zwalczania okrętów podwodnych uzupełniają powyższy stan własnymi środkami.

11 - w shtefy odpowiednicow

Kolejnym elementem jest obrony przeciwkutrowa /przeciwra-
kietowa/^x, którą organizuje się w celu uchronienia własnych okrę-
tów, transportowców i statków handlowych na postoju i w czasie
pływania przed niespodziewanymi atakami kutrów oraz małych
okrętów nawodnych uzbrojonych w rakiety i torpedy. OPKT ma
także uniemożliwić tym jednostkom nieprzyjaciela ostrzeliwanie
obiektów brzegowych, zgrupowań wojsk lądowych w pobliżu brzegu
morskiego oraz minowanie i wysadzanie grup dywersyjnych.
Do OPKT wykorzystuje się lufową i raketową artylerię nadbrzeżną,
okrętową artylerię pokładową, raketową, lufową artylerię przeciw-
lotniczą WOPK, i w odpowiednich warunkach lotnictwo myśliwsko-
bombowe.

Obrona przeciwwminowa ma zapewnić okrętom nawodnym podwodnym
i statkom handlowym wolne od zagrożeń minowych pływanie w całej
strefie, a zwłaszcza tam gdzie nieprzyjaciel będzie usiłował
stworzyć zagrożenie. OPM polega na utrzymaniu w stanie bezpiecz-
nym systemu torów wodnych i kotwicznych, obserwacji przeciwwmino-
wej, poszukiwaniu i niszczeniu oraz organizacji reżimu pływania
/postoju/ po wyznaczonych torach wodnych. Obejmuje ona także
system przedsięwzięć mających niedopuszczać stawiania min w waż-
nych dla żeglugi rejonach. Ważnym elementem OPM jest bierna
obrona polegająca na stosowaniu określonych prędkości, demagnety-
zacji, zmniejszeniu szumów, i przeprowadzeniu jednostek pływają-
cych przez zagrożone rejony za trałami. Zagrody wykryte niszczy
się wówczas gdy zagrażają dla żeglugi. System OPM jest powiązany
z systemami innych rodzajów obrony, przede wszystkim zaś z obroną
przed okrętami podwodnymi, przeciwlotniczą i przeciwkutrową.

Obrona przeciwdywersyjna dzieli się na obronę przeciwdywer-
syjną na lądzie i przed dywersją podwodną. Obronę przeciwdywersyj-
ną bezpośrednio na wybrzeżu /lądzie/ organizują odpowiednie
siły MSW i WOP w ścisłym współdziałaniu z siłami MW /FOW/.
Obrona przeciw dywersji podwodnej ma na celu uniemożliwienie
działalności podwodnych grup dywersyjnych, prowadzonej przeciw
okrętom /statkom/ w portach i na redach, oraz przeciw obiektom
portowym i stoczniowym.

---

x/Ponieważ uzbrojenie raketowe kutrów stanowi największe zagroże-
nie dla sił MW atakowanych przez te kutry.

Obejmuje ona wykrywanie oraz zwalczanie nosicieli sił i środków dywersji podwodnej. Wykrywanie działań dywersyjnych zapewnia właściwa obserwacja natomiast zwalczanie polega na przeszukiwaniu i niszczeniu okrętów podwodnych przez okrętowe grupy poszukująco-uderzeniowe, patrolowanie wyznaczonych odcinków nadbrzeży, bezpośredniej ochronie ważnych obiektów portowych, zamykaniu wejść do portów itp. Warto podkreślić, że obrona przeciwdywersyjna jako wyodrębniony kompleks przedsięwzięć jest stosunkowo bardzo młodym i trudnym rodzajem działań obronnych MW, dlatego też MW w tej dziedzinie zacieśnia coraz bardziej współpracę z siłami MSW i WOP.

Obrona przed bronią masowego rażenia podobnie jak w innych rodzajach działań ma na celu maksymalne osłabienie skutków jej użycia, a tym samym zapewnienie zdolności bojowej okrętom, jednostkom i obiektom brzegowym. Ze względu na to, że wiele obiektów brzegowych MW graniczy bezpośrednio z obiektami wojsk lądowych oraz sił układu terytorialnego, przedsięwzięcia OPBMAR powinny obejmować: skoordynowane wysiłki wszystkich zainteresowanych stron. Aktualnie OPBMAR sił i środków MW realizuje FOW w swoich strefach odpowiedzialności we współdziałaniu z właściwymi wojewódzkimi inspektoratami obrony cywilnej /WIOC/. W celu udzielania pomocy zespołom okrętów i pododdziałom brzegowym w likwidacji skutków uderzeń bronią masowego rażenia tworzy się w poszczególnych FOW specjalne odwoły występujące pod nazwą brzegowych oddziałów ratowniczo-ewakuacyjnych /BORE/.

Jednym z zadań sił realizujących obronę strefy operacyjnej MW jest udział wspólnie z wojskami lądowymi w obronie przeciwdesantowej, która ma na celu niedopuszczenie do wysadzenia desantu morskiego w strefie odpowiedzialności flotyli.

Zgodnie z zasadami sztuki operacyjnej, walkę o odparcie lądowania desantu morskiego prowadzi się wojskami lądowymi czyli siłami i środkami OPD wybrzeża, której podstawą są wojska obrony wybrzeża /armii ogólnowojskowej/. Siły i środki MW biorą w niej udział i stanowią jeden z istotnych elementów tej obrony. MW może zapewnić samodzielną realizację tylko niektórych elementów obrony wybrzeża odnoszących się do akwenów morskich i za realizację tych elementów odpowiada. W realizacji innych elementów obrony wybrzeża, która odpowiedzialność spoczywa na wojskach lądowych i OPK, MW uczestniczy na zasadzie ścisłego współdziałania z wymienionymi wojskami.

Do zadań sił MW w obronie przeciwdesantowej należy zaliczyć:

- wydzielenie odpowiednich sił i środków do walki z desantem na morzu i do rozbudowy zapór inżynieryjnych w wodzie i na plaży;
- zorganizowanie systemu rozpoznania zapewniającego zarówno MW, jak i wojskom lądowym terminowe rozwinięcie sił wydzielonych do obrony przeciwdesantowej;
- udział w zwalczaniu rozpoznania lotniczego i morskiego nieprzyjaciela;
- utworzenie jednolitego systemu ciągłej obserwacji nawodnej i powietrznej;
- współudział w zorganizowaniu jednolitego systemu ognia na podejściach do bronionego wybrzeża;
- zwalczanie ogniowe sił desantu na morzu i współudział w jego zwalczaniu na lądzie;
- postawienie na najbardziej zagrożonych odcinkach wybrzeża obronnych zapór minowych oraz zapór przeciwdesantowych w wodzie i na brzegu.

Głównym zadaniem za które ponosi odpowiedzialność MW jest niszczenie sił i środków transportowo-desantowych podczas formowania zespołów desantowych, przejścia ich morzem oraz podczas lądowania.

Natomiast za obronę przeciwdesantową na lądzie odpowiadają wojska lądowe.

Na zakończenie chciałem podkreślić, że znaczny wpływ na poprawę obrony wybrzeża i portów morskich będą miały wprowadzane w latach osiemdziesiątych zmiany organizacyjno-techniczne. Zakres i skala zmian w poszczególnych elementach obrony wybrzeża będą zróżnicowane. W największym stopniu ulegną korzystnym zmianom możliwości i sposoby działań sił rakietowych MW w ramach walki o odparcie lądowania desantu morskiego. Nastąpi to dzięki wprowadzeniu do uzbrojenia MW PRL brzegowej jednostki rakietowej

i nowych okrętów raketowych wyposażonych w KPR /PR-20/ o dużej donośności.

Włączenie ich do ogólnego ugrupowania OPD wybrzeża spowoduje nową jakość jednolitego systemu ognia i zwiększy możliwości współdziałania z OGU /KRiT/ oraz WRiA wojsk lądowych /dywizji - armii - frontu/.

Nowe KTR w połączeniu z brzegową jednostką raketową będą mogły prowadzić obronę wybrzeża przed niespodziewanym lądowaniem desantów morskich i napadem okrętów wsparcia ogniowego nieprzyjaciela prawie na całej długości wybrzeża PRL. Nowe siły raketowe MW będą w stanie zniszczyć jedną salwą raketową 4-7 ODS lub okrętów wsparcia ogniowego nieprzyjaciela. Wydatnie również wzrosną możliwości obrony nosicieli sił i środków dywersji podwodnej, dzięki wprowadzeniu do uzbrojenia śmigłowców ZOP i nowych KPa.

Zauważalnie wzrosną możliwości rozpoznania brzegowego okrętowego i lotniczego /śmigłowce/ w strefach odpowiedzialności FOW co wpłynie korzystnie na jakość zabezpieczenia walki o odparcie lądowania desantów morskich i powietrznych nieprzyjaciela.

Uzakończenie

Obywatele oficerowie. W świetle założeń współczesnej sztuki wojennej państw UW operacje obronne obok zaczepnych są podstawowymi rodzajami działań bojowych prowadzonych przez wojska lądowe w tym również na kierunku nadmorskim. Na tym kierunku wojskom lądowym będą przeciwdziałać nie tylko zgrupowania wojsk lądowych i lotnictwa nieprzyjaciela, ale również jego siły morskie. Dlatego rozbicie i zniszczenie sił nieprzyjaciela na morzu i niedopuszczenie do aktywnego działania jego sił morskich na własne wybrzeże wymagać będzie wspólnego wysiłku sił OPK i marynarki wojennej oraz wojsk lądowych.

OPRACOWAŁ
ST.ASYSTENT KATEDRY SZTUKI OPER.

mjr dypl. Zbigniew BIEŻUŃSKI

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU DZIAŁAŃ DESANT

plk dr Władysław KISIEL

Wykonano w 6 egz.

Egz.nr 1-6 Bibl. Tajna
Wyk.mjr Z.BIEŻUŃSKI /50951/

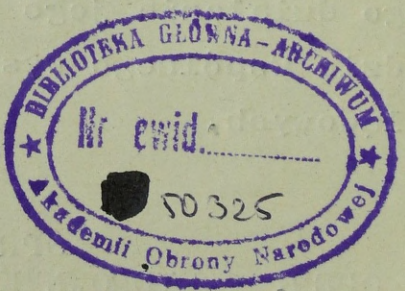
Druk.T.Z.

Nr ks.masz 072/K-13/83r.

Dnia 18.10.1983r.

W tym celu należało przede wszystkim wykonać badania laboratoryjne, które miały na celu ustalenie, czy w rzeczywistości doszło do zanieczyszczenia wody w tym miejscu. Wyniki badań wykazały, że woda w tym miejscu jest czysta i nie zawiera żadnych szkodliwych substancji. W związku z tym nie ma potrzeby podjęcia żadnych działań naprawczych. Wskazano jedynie na konieczność regularnego czyszczenia i dezynfekcji tego miejsca, aby zapobiec ewentualnym zanieczyszczeniom w przyszłości.

Wskazano również na konieczność regularnego czyszczenia i dezynfekcji tego miejsca, aby zapobiec ewentualnym zanieczyszczeniom w przyszłości. Wskazano również na konieczność regularnego czyszczenia i dezynfekcji tego miejsca, aby zapobiec ewentualnym zanieczyszczeniom w przyszłości.

Wskazano również na konieczność regularnego czyszczenia i dezynfekcji tego miejsca, aby zapobiec ewentualnym zanieczyszczeniom w przyszłości. Wskazano również na konieczność regularnego czyszczenia i dezynfekcji tego miejsca, aby zapobiec ewentualnym zanieczyszczeniom w przyszłości.